

Ανοίγει ο δρόμος για την ανάδειξη του αρχαιολογικού χώρου των Θερμοπυλών

/ [Παιδεία και Πολιτισμός](#)

Τα Υπουργεία Πολιτισμού & Αθλητισμού και Οικονομικών συντονίζουν τη δράση τους για την ανάδειξη - αξιοποίηση του αρχαιολογικού χώρου των Θερμοπυλών, της ιαματικής πηγής και των κτιριακών εγκαταστάσεών της. Σύμφωνα με τον υπουργό Οικονομικών Χρήστο Σταϊκούρα, στόχος είναι ο αρχαιολογικός χώρος των Θερμοπυλών να αποκτήσει τη λάμψη που του αξίζει και να διευρυνθεί η παραγωγική βάση του τόπου και της χώρας.

Ειδικότερα,

α. με την ομόφωνα θετικά γνωμοδότηση του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου (ΚΑΣ) επί της επικαιροποιημένης μελέτης «Βελτιωτικές Παρεμβάσεις Ήπιας Ανάπλασης - Ανάδειξης Αρχαιολογικού Χώρου Θερμοπυλών», καθώς και

β. με την έγκριση του Ειδικού Σχεδίου Χωρικής Ανάπτυξης του Δημοσίου Ακινήτου (ΕΣΧΑΔΑ) και της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) Ιαματικής Πηγής Θερμοπυλών από το Κεντρικό Συμβούλιο Διοίκησης Δημόσιας

Περιουσίας (ΚΣΔ), ανοίγει ο δρόμος για την ολιστική διαχείριση του χώρου των Θερμοπυλών, μέσω και της αξιοποίησης της ιαματικής πηγής, κτιριακών εγκαταστάσεων και αδόμητης γης.

Η μελέτη για τον αρχαιολογικό χώρο αποτελεί τροποποίηση της ολοκληρωμένης μελέτης του έργου «Μελέτη Βελτιωτικών Παρεμβάσεων Ήπιας Ανάπλασης – Ανάδειξης Αρχαιολογικού Χώρου Θερμοπυλών», η οποία είχε εξεταστεί από το ΚΑΣ στις 15 Δεκεμβρίου του 2020. Η επικαιροποιημένη μελέτη, τον Οκτώβριο του 2021, επανυποβλήθηκε στις υπηρεσίες του ΥΠΠΟΑ βάσει της υπ' αριθμ. 455340/09-09-2021 Απόφασης του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού.

Κύριοι στόχοι της μελέτης είναι η ανάδειξη της ιστορικής τοπογραφίας της περιοχής και η διεύρυνση του επισκέψιμου αρχαιολογικού χώρου με την ένταξη των θερμών πηγών, που βρίσκονται πλησίον και της Ανοπαίας Ατραπού επί του Καλλίδρομου όρους. Στο πλαίσιο αυτό, επιχειρείται ο ανασχεδιασμός του χώρου, απλοποιώντας τις προηγούμενες επιμέρους διαμορφώσεις, ώστε να προκύπτει μια πιο ελεύθερη διακίνηση των επισκεπτών.

Η τροποποιημένη μελέτη, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνει αναπροσαρμογές ως προς τους όρους που αφορούν στους πεζοδρόμους, στις διαδρομές των ΑμεΑ, στη φύτευση και στον φωτισμό, ώστε να έχουν πιο σαφή προσανατολισμό. Προβλέπεται, επίσης, ο σχεδιασμός ψηφιακής εφαρμογής για smartphone και tablet, μέσω της οποίας θα παρουσιάζεται η αρχαία τοπογραφία της περιοχής και θα παρέχονται πληροφορίες για τα ιστορικά γεγονότα που έλαβαν χώρα σε αυτήν, αλλά και για τις προσβάσεις στα μνημεία.

Ειδικότερα, **η μελέτη αφορά στην ανάπλαση του Μεσαίου Στενού ή Μεσαίας Πύλης του αρχαιολογικού χώρου, η οποία βρίσκεται στην περιοχή του λόφου Κολωνού όπου ιστορικά έλαβε χώρα η τελευταία φάση της μάχης των Θερμοπυλών, βάσει των αναφορών του Ηροδότου κατά την εξιστόρηση της μάχης του 480 π.Χ.** Η περιοχή, σημαντικά μετασχηματισμένη γεωμορφολογικά σήμερα, φέρει ιδιαίτερο συμβολισμό.

Ωστόσο, το μόνο ορατό αρχαίο μνημείο που προσφέρει σήμερα είναι το τείχος των Φωκέων που βρίσκεται παράλληλα προς το πέρασμα των Θερμοπυλών, πίσω από το οποίο είχε στηθεί το στρατόπεδο των 300 Σπαρτιατών. Ο ίδιος ο λόφος του Κολωνού αποτελεί το πεδίο των τελευταίων πεσόντων 300 Σπαρτιατών και 700 Θεσπιέων, οι οποίοι εξοντώθηκαν από καταιγισμό των περσικών βελών την τελευταία ημέρα της μάχης. Εκεί, σύμφωνα με τη μαρτυρία του Ηροδότου, πρέπει να είχε τοποθετηθεί ο λίθινος λέων προς τιμήν του Λεωνίδα και διαμορφωθεί το πολυάνδριο των Τριακοσίων.

Από την πλευρά του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού μέσω της Εφορείας Αρχαιοτήτων Φθιώτιδας, υλοποιείται, επίσης, το έργο «Αποκατάσταση και στερέωση του τείχους των Φωκέων στον αρχαιολογικό χώρο των Θερμοπυλών (α΄φάση)». Στο ίδιο πλαίσιο ανάδειξης του χώρου, η Εφορεία βρίσκεται σε επικοινωνία με τον Δήμο Λαμιέων, προκειμένου τμήμα του Κέντρου Ιστορικής Ενημέρωσης Θερμοπυλών να παραχωρηθεί στο ΥΠΠΟΑ για την δημιουργία μόνιμης αρχαιολογικής έκθεσης με ευρήματα που αφορούν στον αρχαιολογικό χώρο των Θερμοπυλών και στην περιώνυμη μάχη.

Από την πλευρά του, το Υπουργείο Οικονομικών διερευνά τη δυνατότητα χρηματοδότησης του ανωτέρω έργου στον αρχαιολογικό χώρο από το Ταμείο Ανάκαμψης, και συνεπικουρεί το ΤΑΙΠΕΔ στην αξιοποίηση του περιουσιακού του στοιχείου στην περιοχή (ιαματική πηγή, έκταση γης με κτιριακές εγκαταστάσεις).

Αναφορικά με την εν λόγω αξιοποίηση, ολοκληρώθηκε το Ειδικό Σχέδιο Χωρικής Ανάπτυξης του Δημοσίου Ακινήτου (ΕΣΧΑΔΑ) και η Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) και ελέγχθηκαν από την ομάδα έργου του ΤΑΙΠΕΔ.

Η πρόταση χωρικού προορισμού καθορίζεται λαμβάνοντας υπόψη τις κατευθύνσεις του υπερκείμενου αναπτυξιακού και χωροταξικού σχεδιασμού, σε συνδυασμό με τις δομικές ιδιότητες του χώρου που αφορούν στη συγκεκριμένη θέση, δηλαδή την ύπαρξη του φυσικού ιαματικού πόρου και του αρχαιολογικού χώρου Θερμοπυλών.

Έτσι, συνάγεται ότι **η πλέον κατάλληλη επενδυτική ταυτότητα - χωρικός προορισμός του ακινήτου αφορά στην ανάπτυξή του ως Πόλος (Κέντρο) Ιαματικού και Ιστορικού Τουρισμού όχι μόνο σε εθνικό, αλλά και σε ευρωπαϊκό - διεθνές επίπεδο.** Βασικός στόχος είναι η υψηλής ποιότητας παροχή υπηρεσιών ιαματικού τουρισμού, με προωθούμενη σύνδεση με την ιστορικότητα του τόπου και δυνατότητα ενσωμάτωσης του ιατρικού τουρισμού, αλλά και εγκαταστάσεων πολιτισμού.

Με τον τρόπο αυτό, επιτυγχάνεται η κάλυψη των αναγκών της δημοσιονομικής βιωσιμότητας, καθώς και η αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα της επένδυσης, με συμβολή στην περιφερειακή ανάπτυξη και στην τοπική οικονομία. Παράλληλα, διατηρείται ο χαρακτήρας του ακινήτου ως Λουτρόπολης, με την ταυτόχρονη προστασία, διατήρηση και αξιοποίηση - ανάδειξη της μοναδικής ταυτότητας του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος και του τοπίου που αντιμετωπίζονται ως ενιαίο σύνολο.

Οι μελέτες ΕΣΧΑΔΑ και ΣΜΠΕ εγκρίθηκαν σήμερα, κατόπιν σχετικού αιτήματος του ΤΑΙΠΕΔ, από το Κεντρικό Συμβούλιο Διοίκησης Δημόσιας Περιουσίας (ΚΣΔ), που συνεδρίασε υπό την Προεδρία της Γενικής Γραμματέως Φορολογικής Πολιτικής και Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών Αθηνάς Καλύβα.

Τέλος, στο πλαίσιο της ομάδας εργασίας που έχουν συστήσει από κοινού τα δύο συναρμόδια Υπουργεία, διερευνάται η σκοπιμότητα νέων κυκλοφοριακών τεχνικών έργων ή παρεμβάσεων - ρυθμίσεων στον αρχαιολογικό χώρο των Θερμοπύλων και προγραμματίζονται σχετικές ενέργειες.

Μενδώνη: «Επενδύουμε σε έργα βιώσιμα, αναπτυξιακού χαρακτήρα, που αναδεικνύουν το πολιτιστικό απόθεμα των Θερμοπυλών».

Μετά τις παραπάνω εξελίξεις, **η Υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού Λίνα Μενδώνη**, δήλωσε: «Με μεθοδικότητα, και σε συντονισμένη δράση με το Υπουργείο Οικονομικών, συνεργαζόμαστε στη βάση μιας ολιστικής προσέγγισης για την ανάδειξη του διεθνώς προβεβλημένου αρχαιολογικού χώρου των Θερμοπυλών, αξιοποιώντας, ταυτόχρονα, τις όμορες ιαματικές πηγές που αποτελούν πλουτοπαραγωγικό πόρο της περιοχής.

Στο πλαίσιο της κοινής μας ομάδας εργασίας, είμαστε σε άμεσο συντονισμό με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς ώστε ο παγκόσμιας απήχησης αρχαιολογικός χώρος των Θερμοπυλών, τόπος θυσίας και αρετής, να αποκτήσει την αίγλη που

του αρμόζει. Παράλληλα ικανοποιούμε ο διαχρονικό αίτημα της τοπικής κοινωνίας για ανάδειξη του αρχαιολογικού χώρου. Επενδύουμε σε έργα βιώσιμα, αναπτυξιακού χαρακτήρα, που αναδεικνύουν το πολιτιστικό απόθεμα και το φυσικό περιβάλλον της συγκεκριμένης περιοχής. **Δημιουργούμε με την ανάδειξη και προβολή των πολιτιστικών αγαθών τις κρίσιμες προϋποθέσεις για την τουριστική και την οικονομική ανάπτυξη του τόπου».**

Σταϊκούρας: «Εργαζόμαστε ώστε ο αρχαιολογικός χώρος των Θερμοπυλών να αποκτήσει τη λάμψη που του αξίζει»

Από την πλευρά του, ο **Υπουργός Οικονομικών Χρήστος Σταϊκούρας** δήλωσε: «Το Υπουργείο Οικονομικών, σε πλήρη συντονισμό με το συναρμόδιο Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού και το ΤΑΙΠΕΔ, επιταχύνει τις διαδικασίες που το αφορούν. Η απόφαση του Κεντρικού Συμβουλίου Διοίκησης και η διερεύνηση της δυνατότητας χρηματοδότησης έργων στον αρχαιολογικό χώρο μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης αποτελούν σημαντικά βήματα στην προσπάθεια. Στο πλαίσιο δε της ομάδας εργασίας που έχει συσταθεί από τα δύο συναρμόδια Υπουργεία, παρακολουθείται στενά η συνολική πορεία του έργου, με γνώμονα την **ολιστική προσέγγιση του εγχειρήματος. Με ορθολογισμό και μεθοδικότητα, εργαζόμαστε ώστε ο παγκόσμιας απήχησης αρχαιολογικός χώρος των Θερμοπυλών να αποκτήσει τη λάμψη που του αξίζει και ο όμορος πλουτοπαραγωγικός πόρος να αξιοποιηθεί τάχιστα, διευρύνοντας την παραγωγική βάση της περιοχής και της χώρας».**